

GAZETA LWOWSKA.

Sobota

N^{er.} 12.

28. stycznia 1832.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia d. 21. stycznia. —

Dzisiejsza Gazeta Wiedeńska zawiera następujący artykuł: »Epidemija, której się tak mocno obawiano, zniknęła prawie całkiem za pomocą bożą z Wiednia, a nawet zdaje się, że to zle na prowincyi, gdzie się w pojedynczych miejscach okazywało, utraciło na swojej mocy. Wszelako nie wygasło jeszcze całkiem usposobienie do tej choroby; doświadczenie uczy codziennie, że choroba ta dotyka czasami pojedynczych ludzi, którzy zbyt używają pokarmów i napojów, lub dopuszczają się błędów przeciw regularnemu życiu. Umiarkowane życie i zachowywanie się, aby się nie przeziębić, były i są najlepszymi środkami zabezpieczenia się od tego złego; z tego powodu, teraz, kiedy zabawy w zapusty mogą łatwo spowodować czlowieka do zaniebdania zwyczajnego trybu życia, nie można dosyć przestrzegać ludzi, aby się chronili niebezpiecznych złąd pochodzących skutków.

W Wiedniu zachorowało do d. 21. stycznia wpołudnie 4105 osób, wyzdrowiało 2141, umarło 1960, w kuracyi było 4.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Rossyja.

Reskryptem z d. 6. (18.) grudnia r. z. raczył cesarz jmc mianować kawalerem orderu s. Alexandra Newskiego jenerała-lejtnanta barona Pahlen, gubernatora wojennego Rygi jenerała gubernatora Finlandyi, Estonii i Kurlandyi.

Najwyżej zatwierdzone wyroki sądów wojennych; 1) obywatel Wołyńskiej gub. Łuckiego pow., dymisyonowany kapitan wojsk polskich Zakrzewski, i dymisyonowany tylichże wojsk podchorąży Lipski uznani za winnych: wiedzenia zawczasu o gotowości do powstania różnych osób powiatu Łuckiego i nieostrzeżenia o tém rząd, połączenia się do zgrai powstańców, dowodzonej przez kapitana wojsk polskich Bohdanowicza; napadu z nią na miasto Rowel i rozbicia tam składów sprzętów

wojennych. Za takowe występki głównodowodzący pierwszą armiją, zgodnie ze zdaniem wojennego gubernatora Podolskiego i Wołyńskiego, postanowił: pozbawiwszy Zakrzewskiego i Lipskiego rang i szlachectwa, zesłać ich do Syberyi na osadę a majątki ich zabrać na skarb; — 2) obywatel Wołyńskiej gub. Łuckiego pow. Piotr Zyromski uznany został winnym złamania przysięgi na wierność, wiedzenia lecz nie doniesienia władzy o wybuchłém w Łuckim powiecie rokosz; uzbrojenia dwóch swych synów i trzech ludzi dworskich, których zawioził do wodza zgrai powstańców, Ołizara, wzywając innych jeszcze do połączenia się z nią, do czego sam się zeznał. Głównodowodzący pierwszą armiją, zgodnie ze zdaniem Podolskiego i Wołyńskiego wojennego gubernatora, postanowił: pozbawiwszy Zyromskiego szlachectwa i zesłać do Syberyi na osadę, a majątek jego zabrać na skarb. — Szlachta gub. Wileńskiej, pow. Oszmiańskiego, Jankowski i Bogusławski, uznani zostali winnymi, przyjęcia, w czasie wynikłego w mieście Oszmianie buntu, z polecenia dowódcy onego, obywatela Ważyńskiego, pod swój zarząd tamiecznego magazynu żywności ze wszelkimi w nim zapasami, materyałami i księgami; rozdawania zeń powstańcom skarbowych produktów: mąki, krup, i wódki, z jakowego powodu we wspomnianym magazynie zabrakło 254 worów i miar żelaznych; gdy zaś oddział wojsk rossyjskich przybył do Oszmiany: obaj oni ukryli się w lesie i po siedmiu dniach dopiero stawili się w Oszmianie u pełniącego obowiązki komendanta. Za takowe występki głównodowodzący pierwszą armiją, zgodnie ze zdaniem audytoryjatu polnego, postanowił: pozbawiwszy Jankowskiego i Bogusławskiego szlachectwa, zesłać ich do Syberyi na osadę, na wynagrodzenie zaś rozebranego prowiantu i rzeczy, sprzedać dwa własne ich domy, w Oszmianie położone. — Wszystkie takowe wyroki cesarz jmc w całkowitej treści potwierdził: dwa pierwsze 24go, a ostatni 28. października b. r.

Stosownie do najwyższego ukazu nałożone zostały areszta na następne w gubernii Gro-

Wielka Brytania i Irlandyja.

dzieńskiej dobra, których właściciele znajdowali się w Królestwie Polskiem w czasie powstania: na 1714 dusz Kalixta, syna Józefa Mierzejewskiego; 612 dusz hrabi Konstantyna, syna Stanisława i żony jego Anieli, córki Franciszka z książąt Sapiehów Zamojskich, tudzież na 135 dusz Kunegundy córki Adama, z Zielińskich Morainowej.

W listopadzie panował w okolicy Odessy pomór na bydło; zaraza ta znana jest w Rosyi pod nazwiskiem jaszczur. Policja lekarska i miejska użyły najsurowszych środków przeciw szerzeniu się tej zarazy, a liczba padającego bydła była codziennie mniejszą.

Prussy.

Gazeta Królewiecka zawiera artykuł następujący: »Czytelnikom tego pisma udzielono raportu z Elbląga o zaszłych tamże zdarzeniach przy dyslokacji tych Polaków, którzy nie mogli lub nie chcieli do swojej powracać ojczyzny. Z jaką dobrocią i życzliwością byli oni u nas przyjmowani, tylko ten może osądzić, który zbliżka się na to patrzył a na to sam bezstronny Polak da świadectwo, jakto już po części publicznie dano. Atoli należy to nie jako do dobrego tonu, iż pewne gazety niemieckie namieniają w tych trudnych okolicznościach w sposobie nagannym czynności Pruss. Wyrażnym tego dowodem jest list z Lipska, umieszczony w Gazecie Narodowej z Hamburgskiego Korrespondentą (N. 308 z r. p.) w którym jakoby podług listu prywatnego z Elbląga, zdarzenie to całkiem jest przestozone, wystawiając urojenie części Polaków jako istotny zamiar rządu pruskiego. Czyli przestozowanie całkiem znanych faktów pochodziło z obłądki, lub z rozmysłu, pomijamy. Lecz śmiać się potrzeba, z tyrad, ten artykuł zdołających, aby litość wzbudzić. Czytamy między innymi: »Zołnierze rzucili się na ziemię, która niegdyś, równie jakich ojczyzna, była polską ziemią« i t. d. Elbląg więc i jego okolice były ziemią polską? Wiemy, że z początku ziemie pruskie były długo w posiadaniu polskiem; wszelako przeto nie stały się ziemią polską. Takim sposobem można by wszystko, co Napoleon do swojego kolosalnego cesarstwa wcielił, a zatem Rzym i Hamburg ziemią francuzką nazywać.« — Taż sama gazeta donosi z Elbląga z d. 7. stycznia: »Przeszłego poniedziałku pochowano w Gdańsku oficera sztabowego polskiego; muzyka wojskowa pruska poprzedzała, 10 podoficerów pruskich otaczało trumnę a oficerowie polscy i pruscy szli razem za trumną.

Oto jest odpowiedź konferencji londyńskiej, na notę, podaną téjże przez pełnomocników króla Niderlandzkiego: »Londyn d. 4. stycznia 1832 r. Podpisani pełnomocnicy mocarstw: austryackiego, francuzkiego, angielskiego, pruskiego i rosyjskiego, mieli zaszczyt odebrać notę jpp. pełnomocników króla jnci Niderlandzkiego z dnia 14. grudnia 1831 roku. Poczem konferencyja londyńska zażądała uwiadomienia siebie, jak gabinet hagski uważa 24 artykuły, zakomunikowane pod dniem 15. października, pełnomocnikom jego król. mci. Ostatnia panów odezwa uczyniła wreszcie zadosyć temu sprawiedliwemu żądaniu. Konferencyja z zadowoleniem spostrzegła w niej wyrażenie chęci rządu niderlandzkiego względem śpiesznego rozwiązania pierwszjej kwestyi, która od 15 miesięcy zagrażała wzajemnie położeniu Holandyi i Belgijum. Konferencyja żąda także, iż odezwa ta, nie bez wszelkich urzędowych wyluszczeń, była jej przysłana wówczas, kiedy pp. pełnomocnicy niderlandzcy złożyli jej notę z dnia 10. listopada. Gdyby, zamiast ogólnej zasady, której prostego przyjęcia domagał się gabinet hagski, upoważnieni byli pełnomocnicy króla jnci do rozwinięcia szczególnych, a częstokroć pojedynczych widoków, jakie spostrzegać się dają w ich nocie z d. 14. grudnia; natenczas nie jedna wątpliwość byłaby załatwiona, nie jedna uciążliwość uprzątniona. Stan rzeczy już nie jest ten sam. W nadziei przecież wytlómaczenia się z zarzutów, poczynionych przez pp. pełnomocników, w nadziei przyspieszenia szczęśliwego pojednania się i osiągnięcia zamierzonego pokoju, czego i rząd j. k. mości również sobie życzy, przedsięwzięła konferencyja odpowiedzieć na ważne akta, których treść jak najściślej rozważyła.«

»Nie ubliżając przez objawione tu zdania w niczem prawom króla jnci Niderlandzkiego, jako niezawisłego władcy prawom, które w całej rozciągłości chętnie konferencyja uznaje, nie mogłaby przecież zgodzić się na wykład, jaki gabinet hagski nadaje §. 4. protokołu akwisgrańskiego z dnia 15. listopada 1818.«

»Paragraf w mowie będący, tyczy się zgromadzenia panujących, albo pełnomocników 5 mocarstw, które protokół ten podpisały, nadaje on przez to państwu, które żądały interwencji 5 mocarstw w sprawach szczególniej połączonych z interesami tychże państw, prawo należenia do zgromadzeń bezpośrednio lub przez pełnomocników, to jest: przez obecność samych panujących, albo przez

posłów, opatrzonych pełnomocnictwem. Para-
graf ten nie ma i mieć nie może innego zna-
czenia, Zresztą, nie stanowi on nic, co nie
może być dość często powtarzane, o formach
narad, mogących zająć między pięciu mocar-
stwami a pełnomocnikami państw, żądających
ich interwencji. Nadto, zostawia on im w tym
względzie zupełną wolność, szczególnież zaś
zostawia im prawo, którego im nie mógł za-
przezyć, to jest prawo objaśniania się wzglę-
dem wniosków, jakicby interwencyja z ich strony
wymagała, oraz prawo udzielania tychże wnio-
sków jednomyślnie. Prawo, o którym mowa,
przez swoją zasadę i naturę nabięra koniecznie
powiększoną moc, kiedy do interesów państw,
żądających interwencji, jak przy londyńskich
działaniach względem Belgijum, łączą się naj-
ważniejsze sprawy mocarstw interwencyjnych.⁴

Stosownie do tych uwag, i gdy konferencyja
żądała od panów pełnomocników niderlandz-
kich wyjawienia na piśmie praw i życzeń ich
rządu, gdy ich wezwała do zbijania twierdzeń
i żądań przeciwnej strony, gdy nadto nastąpiła
im sposobność dania poznać swych myśli i ża-
dań we wszystkich względach, co rozstrzygnąć
miało ostateczny układ; gdy wreszcie wystoso-
wała do nich jednogodne odezwy z d. 15. paź-
dziernika r. z.; widzi się upoważnioną do sądze-
nia, iż warunkom §. 4. protokołu akwisgrań-
skiego ze wszech miar zadosyć uczyniła.⁴

PP. pełnomocnicy niderlandzey w nocie swej
rozbierają 24 artykuły z dnia 15. października
w tém, w czém się odnoszą do 8 artykułów
protokołu z dnia 21. lipca 1814, na którym za-
sadzało się połączenie Belgijum z Holandją,
tudzież do zasad rozdzielenia państw tych, do-
łączonych do protokołu z d. 27. stycznia 1831.⁴

Pierwój jednak, niżeli się pełnomocnicy
pięciu mocarstw zgromadzili na konferencyję
w Londynie, wyrzeczono o zasadzie odłączenia
Belgijum od Hollandyi w Połączeniem Królestwie
Niderlandzkim. Przyjąć tę zasadę, byłoby zni-
weczyć najstosowniejsze postanowienia proto-
kołu z dnia 21. lipca 1814 r., a zatem było także
to samo, co wyzuc z mocy powagę tych aktów.⁴

Czyniąc konferencyja tę uwagę, daleka jest
od zamiaru naganiania środka, użytego środ-
tak nadzwyczajnie trudnych okoliczności. Ogra-
nicza się ona na oznaczeniu punktu prawa i
czynu, z którego się okazuje, że 24 artykuły
z dnia 15go października 1831. uważane być
mogą i powinny tylko tyle, ile się odnoszą do
rozłączenia z dnia 27. stycznia 1831, do pro-
tokołu, do którego były dołączone i do pro-
pozycyj, które od rozpoczęcia układów w Lon-

dynie przyjęte zostały od rządu króla jmcí.
Konferencyja nie omieszka zająć się rozpozna-
niem tego przedmiotu i pochlebia sobie, iż,
skoro do tego przystąpi, potrafi dowieść.⁴

Że 24 artykuły są tylko rozwinięciem wy-
wzmiankowanych zasad rozłączenia.⁴

Że obejmują w sobie rozbiór wszystkich
zasad, umieszczonych na korzyść Holandyi w pro-
tokule z dnia 27. stycznia 1831 roku.⁴

Że zasady te w sprawie rządu króla jmcí
Niderlandzkiego nie były pominięte.⁴

Że konferencyja w kwestyi, tyczącej się Wiel-
kiego Księstwa Luxemburskiego, wyrzekając
zamianę powiatów jednej części tegoż Księ-
stwa, i łącząc układy te z takt nazwanemi ukła-
dami belgijskiemi, stosowała się tylko do upo-
ważnień, otrzymanych od Związku niemieckie-
go na własne żądanie ministra króla jmcí Ni-
derlandzkiego wielkiego Księcia Luxemburgu,⁴

Że przykład Królestwa Hanowerskiego nie
zdaje się stosować do tego przedmiotu.⁴

Że artykuły, które wedle brzmienia noty
panów pełnomocników niderlandzkich zawie-
rać mają niezwykłe postanowienia i czyniące
krzywdę prawom Holandyi, bardzo łatwo ob-
jaśnić się dadzą; że nie są bez przykładu,
i że przeto nie mogą czynić obawy, do któ-
rój stały się powodem.⁴

Nakoniec, że, kiedy konferencyja sądziła,
iż winna zapewnić Belgijum środki exystencyi
i dobrego powodzenia, na tém się w tej mie-
rze ograniczyła, iżby nie odstępować od przepi-
sów, zawartych w protokule z dnia 27. stycznia
1831 r. przyjętych od rządu niderlandzkiego.⁴

Panowie pełnomocnicy króla jmcí Nider-
landzkiego znajdują rozwinięcie tych twierdzeń
w memoryjale tu się dołączającym.⁴

Zupełnie przekonana, iż dopełniła zobowią-
zań się pięciu dworów względem rządu bel-
gijskiego, ufając roztropności i prawości króla,
konferencyja pochlebia sobie, że monarcha
ten policzy mnożę trudności, jakie zwalczyć
musiała, wypadki, jakie oznaczały bieg prac
jej, niebezpieczeństwa różnorodne, jakie zakli-
nać musiała, tudzież włożony na nią obowiązek,
którego dopełniła, względem utrzymania po-
wszechnego pokoju, co równie było prawdzi-
wym interesem Holandyi, jak prawdziwym in-
tereselem Europy. Pochlebia sobie, iż król
przekona się o niepodobiestwie połączenia
sprzecznych żądań, zbliżenia różniących się
bardzo opinij, bez ustanowienia systemu wy-
nagrodzenia; że zatem uzna za słuszną, nie po-
jedyńczo, lecz w ogóle sądzić komunikowane
mu artykuły, nie wyjmie z kombinacyi uciążli-

wych pojedynczych warunków przez to nada im większą wagę, lecz zważać będzie, czyli kombinacja następcza korzyści, przewyższające niekorzyści, od których nigdy żadna negocjacja dyplomatyczna nie była zupełnie wyłączona.⁴

W skutku takiego rozbioru 24 artykułów i objaśnień, zawartych w memoryjale z dnia dzisiejszego, rząd niderlandzki znajdzie, jak konferencja wątpić nie może, wszelkie środki, aby przez podpisanie tych artykułów osiągnąć rozwikłanie, jakiego Europa, utrudzona wstrząśnieniami i obawą, spodziewa się z sprawiedliwą niecierpliwością; do honorowego rozwiązania, któreby ustaliło długą niepewność Holandyi i nakoniec przyprowadziło do skutku wzajemne rozbrojenie, które przedstawione jest przez konferencja.⁴

„Nie mogłaby zaś dosyć żwawo odeprzeć podejrzenia, jakoby kiedykolwiek było jej zamiarem, iżby Holandya nadal zajmowała tylko tytularne miéjsce w systemacie państw europejskich. Wypadek taki nie był nigdy zamierzony przez pięć mocarstw i równie ich sposobowi myślenia, jak własnym ich interesom, byłby przeciwny. Mimowolnie, i przez potęgę okoliczności zniewolone, równie jak w r. 1814. przyczynić się do ustalenia przyszłości i sposobu egzystencji Belgijum, dwory nie nadużyły swego stanowiska przez rozporządzenia finansowe, ułatwiając dawny dług Holandyi, przez dobre granice, przez przyległe posiadłości i przez stykanie się ziem po obudwóch stronach rzeki Maas, przez formalne zaręczenie wszystkich tych ustanowień nastęrczyły Holandyi korzyści, jakich nadaremnie szukamy w najświetniejszych epokach jej historyi.“

„W pamiętnych owych czasach, Holandya nie przez połączenie z Belgijum, lecz sama przez się, przez wielkie przymioty domu Nassau i narodu holenderskiego, przez własne środki stała się potężną.“

„Od Holandyi jedynie zawisło, dopełnić i teraz wielkie to powołanie; a dalecy od zamiaru, aby król Niderlandów zszedł z wysokiego stopnia, jaki zajmuje, pełnomocnicy, zgromadzeni w konferencji londyńskiej, mieli jedynie zamiar, utrzymać całą jego godność, cały jego wpływ i całą jego powagę.“

(Następują podpisy.)

Tu następuje memoryjal wspomniany wyżej, w którym odpowiedziano punkt po punkcie na zarzuty uczynione przeciwko 24 artykułom ze strony rządu niderlandzkiego Annex nr. I., w którym z traktatu pokoju paryskiego z roku 1814 artykuł V., ściągający się do żeglugi na Renie, tudzież z aktu kongresu

wiedeńskiego artykuły, ściągające się do żeglugi na Renie i innych rzekach, wspólną własnością rozmaitych krajów będących; Annex nr. II., zawierający wyjątek z 512 protokołu komisyy centralnej żeglugi na Renie i Annex nr. III., zawierający inny wyjątek z tegoż protokołu.

Z Nottingham przesłano królowi prozbę z licznemi podpisami, w której upraszano, ażeby osoby któreby głosowały, przeciw bilowi reformy, z wszelkich publicznych urzędów poodalać.

Zajmują się nowemi związkami między Europą a Indyjami wschodniemi, nie dotykając morza czerwonego. Rzeki Tigris i Eufrat mają być kanałem połączone, na których statki parne będą związki utrzymywały. Pasza Bagdadu potwierdził ten plan. Podróż morska skróci się przezto o 14 dni, a podróż lądem do brzegów czarnego morza wynosi tylko dwa dni.

Cesarz Chiński w odpowiedzi swojej na żalenia kupców angielskich oświadczył, że wszystko tak ma zostać jak było. Jego niebieska mość raczył Anglików zaszczyścić tytułem: „Obcy barbarzyńcy.“

Państwo Papiéskie.

W d. 24. grudnia przybył do Rzymu jego królewiczowska mość następca tronu bawarskiego, pod imieniem hrabi Werdenfels.

Z powodu ciągłego oporu Bolończyków, nie chcących przyjąć nowego sądownictwa, prolegat Ferrary, monsignor Asquini, przywodząc do skutku rozkazy rządu papiéskiego, rozkazał w d. 23. z. m. przenieść sąd apelacyjny z Bolognii do Ferrary i adwokata Clarusi mianował tymczasowym prezydentem tegoż sądu.

Holandya.

W dz. *Haager Staatscourant* czytamy: Po między niedorzecznemi wiadomościami, któremi ciągle gazety Belgijskie swoich ziomków zabawiają, znajduje się także doniesienie, że w wojsku holenderskiem utworzono dwa nowe pulki kirsysyjerów, a to calkiem z Rossyjan, których statek parny hamburski w północnej Holandyi na ląd wysadził.

Dz. *Rotterdamski Courant* jest tego zdania, że tylko terażniejsze poruszenia wojska holenderskiego, zmieniającego swoje leże, są przyczyną, że Belgijczycy są potrwożeni i że się uzbrajają. Pochód dziesięciodniowy w sierpniu jest onym mocno pamiętny.

Belgijum.

Poruszenie różnych korpusów naszego wojska „m. wi dz. *Politique*“ ku granicy ma się

w d. 8. rozpocząć; w d. 15. wszystko wojsko stanie na linii. Donosimy o tém z radością, ponieważ to dowodzi, że rząd przedsięwzięc ze swojej strony środki, aby na wszelkie wypadki był przygotowany.

Generał Belliard przybył w d. 9. t. m. wieczorem do Bruxelli i miał natychmiast posłuchanie u króla.

Czytamy w *Emancipation* z d. 10. b. m.: »Gazeta wieczorna zapowiedziała dnia wczorajszego powszechnie ruszenie wojsk naszych ku granicy. Sądzimy, że z pojedynczego poruszenia niektórych kompanij w Flandryi zachodniej uczyniono powszechnie poruszenie.«

Podług najnowszych gazet bruxelskich z d. 12. t. m. nakazano wstrzymać poruszenie wojsk belgijskich ku granicy holenderskiej, a to w skutek nowo odebranych rozkazów.

Niemcy.

Gazeta Lipska donosi pod d. 8. stycznia: »Dzisiaj w południe przybył tu z Prus oddział, złożony z 85 wojowników polskich (między którymi było 15 szeregowych), a którzy należeli do przeszłych do Prus korpusów polskich generała Giełguda i Rybińskiego. W dniach następnych inne oddziały nadejdą. Porozumiano się z tutejszym królewskim nadzwyczajnym komisarzem, ażeby transport ten bez wszelkiej przeszkody dalszą podróż odbywał. Król pruski oficer oddał go na granicy król saskiemu oficerowi, a ten odprowadzi go aż do Lützen, z kąd znowu król pruski oficer dalej towarzyszyć mu będzie. Tutejszy komitet polski zatrudnił się gościć utrzymaniem oficerów tych i szeregowych.«

Gazeta wychodząca w Monachjum donosi co następuje pod d. 13. stycznia: Jkmć napisał następujący najlaskawszy list do barona Zentnera, ministra stanu sprawiedliwości, przy uwolnieniu go od urzędu:

»Mości ministrze stanu, baronie Zentner! Odebrałem list waćpana z dnia wczorajszego i zezwalam mu na oddalenie się z urzędu po 54 letniej służbie, z równą zawsze czynnością we wszystkich gałęziach urzędowania sprawowanej. Dawno już waćpan upoważniony jesteś do używania spokoju, i tylko takta, jak waćpana czynność, mogła jeszcze poświęcać się zatrudnieniom. Uznaję liczne i wielkie usługi waćpana i zachowuję sobie robienie na dal także użytku z waćpana wielostronnych wiadomości, z jego doświadczeń i talentów. Nigdy nie zapomnę owych usług wa-

żnych, któreś waćpan położył, ani okazywanych przezeń dowodów przychylności.

Waćpanu przychylny król: Ludwik.
Monachjum d. 28. grudnia 1831.«

Turcja.

Gazeta Wiedeńska z d. 19. stycznia donosi co następuje z Konstantynopola pod d. 27. grudnia 1831: »Po wybuchnieniu rewolucji greckiej odwołała Porta swoich sprawujących interesa w Wiedniu, Paryżu i Londynie, i miejsca te dotąd zajęte nie były. Przed kilku dniami zawiadomil reis-efendi urzędownic c. k. internuncjusza, że sułtan Mehmed postanowił mianować znowu sprawującego interesa przy c. k. dworze austryjackim, i że wybór padł na pana Jana Maurojeni, który dawniej już do r. 1821 piastował godność tę z zupełnym obu wysokich dworów zadowoleniem. W wydanym z powodu tego własnorecznym postanowieniu (*Hatti-Scherif*) wymieniono wyraźnie, że sułtan mianowaniem tém chciał okazać publiczny dowód swojego szczególniejszego upoważnienia dla jego ces. król. apostołności, uznając zupełnie ów przyjacielski sposób myślenia od lat tylu ze strony Austrii okazywany. Tenże *hatti-scherif* wspomina w najczcigodniejszych i najchwalebniejszych wyrazach o osobie, sposobie myślenia i poczynionych usługach powtórnie mianowanego sprawującego interesa, którego list wierzytelny za pierwszą sposobnością do Wiednia odesłany zostanie.

Wysoka porta czyni najgorliwsze przygotowania do wyprawy przeciw Mehmed Ali paszy. Ponieważ wielkorządca ten nie usłuchał napomnień i rad, udzielonych mu ze strony w. sułtana, a nawet na takowe odpowiedzi nie raczył, milczenie jego zatem każe domyślać się zamiarów, niezgodnych z zamiarami wiernego i prawego poddanego. Przeto oprócz Reszyd paszy, któremu komendę do Syrii polecono, także kaimakam z Aleppo, który tak czynnie przyłożył się do szczęśliwego skutku wyprawy przeciw daud-paszy bagdackiemu, mianowany został rzeczywistym wielkorządcą w Aleppo i powierzono mu główne dowództwo z godnością seraskiera. Tak on, jak i przydany mu nowo mianowany baszbez, podwielkorządca Trypolidy i Dzerdy, Osman pasza, dostali rozkaz, by zaciągnąć tyle, jak tylko można, wojska w dystryktach sąsiednich Meraszu, Siwasu i Adamy, i nad wojskiem tém objąć dowództwo. Także wielkorządca Sylistryi, Mehmed pasza trzech huńczuków, w wyprawie przeciw Skodryi walecznością i

roztropnością wyszczególniający się, dostał rozkaz udać się do Konstantynopola, by osobiście zaciągnąć potrzebnych instrukcyj, a potem udać się na teatr wojny. Wojsko jego ma z Gallipoli popłynąć do Azji. Oprócz tych rozporządzeń, dotyczących się działań na lądzie, roboty w zbrojowni z nadwyzczajną czynnością wykonywane bywają, przy czém widoczny jest zamiar sułtana uderzyć na Mehmed Ali paszę, gdy tego potrzeba będzie, lądem i morzem. W niepewności zostają tu jeszcze o losie Acry, czy dotąd się broni, czy już wpadła w ręce Ibrahima paszy.

Ponieważ porta zawiadomioną została, że zasłże w Damaszku rozruchy buntownicze spowodowane były tylko przez małą ilość złe myślących, i że część większa mieszkańców miasta tego nie miała w nich żadnego udziału, przeto sułtan dał tymże przebaczenie i amnisię pod warunkiem, ażeby mieli w pogotowiu żywność dla karawany pielgrzymów (do Mekki ciągnącej), a która wyruszyła z tąd d. 17. t. m. pod dowództwem edhem-efendego, i ażeby odtąd rozkazom w. sułtana posłuszni byli. Środek ten sprawił najpomyślniejszy skutek i notablowie miasta Damaszku posłali sułtanowi pismo dziękczynne, w którym obiecują wydanym rozkazom uczynić zadosyć, i oświadczają, że przybycia swojego nowego wielkorządcy i musselima z niecierpliwością oczekują.

Dnia 24. t. m. w nocy wybuchnął ogień w dzielnicy Konstantynopola, położonej nad morzem *marmora*, lecz w krótko ugaszonym został i tylko kilka domów spłonęło.

Mustafa pasza Skodryjski, który jechał tu w towarzystwie dowódcy gwardyi konnej, Ahmed paszy, przybył d. 23. t. m. z dwoma synami, i dla powitania go wysłano przeciw niemu osoby znaczne tak ze strony kaimakama jak i seraskiera paszy.

Afryka.

Dz. *Sentinelle de Bajonne* zawiera z Madrytu: Wice-konsul w Maroko donosi rządowi, że cesarz tych państw Berbersków czyni wiel-

kie przygotowania do wojny, i jest powód do wierzenia, że zamiar tych uzbrajań jest wymierzony, na przeciw wojsku francuzkiemu, stojącemu w Algierze. Cesarz Marokański ściga oraz wszystkie okręty, i zdaje się mieć zamiar utworzenia małej marynarki.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Z korespondencji prywatnych.)

— Z Drohobyczy d. 23. stycznia. —

Korzec pszenicy zr. 2 kr. 48 do zr. 3; — żyta zr. 2 kr. 24 do zr. 2 kr. 48; — jęczmienia zr. 1 kr. 36 do zr. 1 kr. 46; owsa kr. 40 do 48. m. k.

Cetnar więd. lnu (włókna) zr. 11 do zr. 13 podług gatunku; — sztuka płótna bielonego około 54 łokci (więd.) długa a łokcie (więd.) szeroka zr. 7—8; — niebielonego (którego w tym miesiącu mało jeszcze na targi nasze przystawiono) zr. 5—6.

Para wołów ciężkich roboczych zr. 55—60; na pół karmnych zr. 60—70.

— Z Tarnowa d. 22. stycznia. —

Ceny zboża są u nas bardzo niskie; trudno przychodzi sprzedać korzec najpiękniejszej pszenicy po zr. 4, — żyta po zr. 3, — jęczmienia po zr. 2 kr. 12 — i to w drobnej (nie hurtowej) sprzedaży. — Owies stoi w lepszej cenie i z ochotą płacą za korzec po zr. 1 kr. 48, ponieważ się spodziewają, że go z tąd do Warszawy będą potrzebowali. Korzec kartofli kosztuje u nas kr. 24—30.

Cetnar więd. wełny z owiec ulepszonych płacą po zr. 45—50. — Z owczarni krajowych ulepszonych odznaczają się: najprzód owczarnia barona Badesfeld w Radłowie, a potem hrabi Alfreda Potockiego w Łancucie.

Okowity 30 stop. jest dostatkami po 30 kr. garniec; — wosk żółty płacą cetnar więd. po zr. 55.

Ponieważ tej zimy nie wiele padło śniegu i zasiewy ozime nie są nim dostatecznie przykryte, gospodarze zatem nie rokują obfitych żniw oziminy, i wnioskują z tego, że zboże z przeszłych lat podrożeje.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dzisiaj: *Der Kreuzritter in Egypten*, wielka opera we 2 aktach.

Jutro: *Der Leopoldstag*, oder: *Kein Menschenhass und keine Reue*, krotochwila w 3 aktach.

Teatr polski. — W poniedziałek: *Przemysłowcy w górach sardyńskich*, czyli: *Pogorzelsko pod miastem Boza*, dramat we 3 aktach.

We wtorek, dnia 31. stycznia 1831, jp. Serwaczyński, członek honorowy konserwatorium muzycznego w Wenecyi, Gorycyi i t. d., wyprawi koncert w królewsko - miejskim teatrze, o którym dokładniej doniesą afisze.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Nr. 4. Rozmaitości.)

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; — Drukiem: Piotra Pillera.